

24.12.2019 Štědrý den

Milost Pána Ježíše Krista, láска Boží, dar a společenství Ducha svatého se všemi námi! Amen.

„To světlo v temnotech svítí, ale tmy ho neobsáhly.“ J 1,5

Píseň 278 *Velebme vždy s veselím*

Modlitba:

Hospodine, Bože svatý a věčný, zveš nás a vyzýváš k tomu, abychom dnes slavili svátek Kristova narození. Rádi pozvání přijímáme, rádi Vánoce slavíme. Odpust, že tvoje pozvání bereme možná už s úplnou samozřejmostí. Že se třeba ani nepozastavíme nad tím, jestli zrovna my smíme slavit, že moc nepřemýšíme nad tím, jak slavit, abychom ten svátek nepokazili. Odpust, že se možná více soustředíme na to, co a jak chceme my připravit a zařídit, abychom měli Vánoce pěkné, než na to, co od tebe přichází, co dáváš a co je vlastně toho slavení podstatou. Pomoz nám svým Slovem, čtením, modlitbami a zpěvem, těmito bohoslužbami připomenout si, co, proč a jak slavíme. A dej, ať je tím povzbuzena naše víra, abychom tobě spolu se všemi křesťany věřili radostně a upřímně, věrně a statečně. Amen.

Čtení: L 2,1-12 (kralická)

Píseň 647 *Kriste, Synu jediný*

Text: Ex 3,1-14 (kralická)

Kázání:

Na vánočním stromku hoří svíčky. Světlo patří k Vánocům. Světlo hvězdy vedlo tři mudrce do Betléma. Kristus je „světlo světa“. „To světlo v temnotech svítí“. - - Tyto prosincové dny jsou z celého roku nejtemnější. Takže zapalujeme svíce. Proč nám ale nestačí svícen? Proč si někdo dal tu práci a vymýšlel nějaká držátka, co se připnou na větvičky? Proč se pak musely vyrábět speciální tenké svíčky, aby je ty chabé větvičky unesly? Proč taková námaha? Že je to pěkné? Připadá mi to málo. Jestlipak ten hořící stromek nemá připomínat hořící keř? Nevím, jestli to tak někdo myslí. Ale dneska si zkusme představit, že tu jsme před hořícím keřem.

Když se to stalo Mojžíšovi, koukal zaraženě. Keř totiž „hořel ohněm, a však neshořel.“ Z čeho se ten oheň živí? Z jakého zdroje? Podivil se Mojžíš. Byl zrovna na cestě, v práci, hnal ovce na pastvu. Tohle ale nemohl minout. Hořící keř, co neshoří – to je jakýsi poutač, který upoutá naše zraky, nutí nás otočit hlavu, je to jako zakopnutí, které nás donutí se zastavit a zamyslet (kam se to ženu? A proč?). Mojžíš „odbočil, aby se podíval“. Ve vánočním příběhu nám taky vypravěč nachystal takové překvapení, poutač, abychom odbočili, abychom vybočili ze své cesty. Od toho jsou koneckonců svátky! Pořádné svátky jsou takové vybočení z normálu, vykolejení. Ve vánočním příběhu namísto hořícího keře, co neshoří, je jako upoutávka, jako znamení dítě v jeslích. To by nás mělo pořád zarážet a zneklidňovat! Dítě do jeslí opravdu nepatří! Jak jsme před chvílí zpívali: „divné to dítě bylo“! Podivné, přátele! A podobně jako v příběhu Mojžíše u hořícího keře, tak i v tom vánočním příběhu spolu s poutačem se objevuje anděl, zaznívá Boží slovo a na ty, kdo jsou u toho, padá nesmírná bázeň. Dochází nám totiž, že co je tady to divné a nevysvětlitelné, je Bůh.

Hořící keř, co neshoří nás překvapuje, zastavuje a vtahuje do dění, na cestu. Je to teprve začátek příběhu, na jehož konci nás čeká údiv ještě větší. Hořící keř naroste do podoby ohnivého sloupu, který vede lid Boží přes poušť do země svobody. A dítě v jeslích vyroste do podoby ukřižovaného a vzkříšeného krále. Taky vlastně vede lid Boží přes poušť do země svobody. Exodus a evangelium – souvislost těch dvou událostí není jen v tom, že obojí začíná na „E“. Jistá paralela je taky v tom, že otroci jsou vysvobození nikoli revolucí, ale krví beránkovou, kterou si Bůh nechce nechat pro sebe, ač Jemu patří.

Hořící keř, co neshoří. A dítě v jeslích, kam nepatří. To jsou poutače, znamení, která zvou na cestu do příběhu, který teprve nastává a který může být příběhem naším. Poutačů, billboardů a reklam je kolem nás spousta. Všelijakého namlouvání a podbízení. Kdeco se uchází o naši pozornost. A samozřejmě, kdo chce zaujmout, volí nezvyklé kombinace, nápadné efekty, silná slova. Nahota, krev, nadzemská krása i drtivá hrozba, všechno se

dá využít a slepit dohromady. Obraz ani reklamní slogan nemusejí přitom souviset s tím, co se vlastně nabízí. Což je snad pohodlnější, úspornější a spolehlivější to auto, o které se opírá hodně neoblečená dáma? Politici, zdá se, už taky nějakou dobu chápou, že jejich řeč nemusí být rozumná a dávat smysl, že naopak sebevětší pitomost bude hojně citována a jméno jejího autora se nám nesmazatelně vryje do mysli.

Hořící keř, co neshoří a dítě v jeslích, kam nepatří jsou znamení nápadná, ale nejsou samoúčelná. Tyhle poutače jsou v souladu s tím, ke komu ukazují. Vlastně se vzápětí ukáže, že je to jaksi Bůh sám. Jsem, který jsem, říká Hospodin z prostředku keře Mojžíšovi. Bůh je svůj. Žhavý. Ale nesžíratý. Překvapivý, těžko pochopitelný, zarážející. Jsem svůj – a jsem tady. Zastav se, podívej se, uctivě se zuj, naslouchej a pak jdi, kam tě pošlu. Dítě v jeslích, které nacházejí pastýři – to je taky hodně svérázné zjevení. Ježíš je svůj. Nejen jako dítě, ale až do konce je Ježíš křehký, zranitelný. Podívej se, skloň se, naslouchej a pak jdi, kam tě pošle.

Hořící keř, co neshoří a dítě v jeslích, kam nepatří - to je začátek. A zároveň v prvním náznaku Bůh sám. Bůh hoří, ale nevyhoří. Skoro by se chtělo říci, Bůh je láska. Dokonce se to někde v bibli říká. Jenže my jsme to slovo tak nějak zaplatili, pokroutili, vytunelovali, vyprázdnili, že vůbec nemám chuť ho v téhle souvislosti vyslovit. Opatrně! Jedině snad takto: Bůh je svůj a hoří svým způsobem – zapomeňme na naše představy a na to, čemu běžně říkáme láska, ale vezměme ten jeho způsob za svůj a budeme jí blízko. Bůh je dítě v jeslích. Narozený do nepřízně. Do nouze. Křehký, zranitelný. Bůh je nepravděpodobný život, na nepravděpodobném místě, v nepravděpodobné podobě. Právě tam hoří, ale nevyhoří. Nepřijatý, křižovaný povstává znova k životu. Je zdrojem víry a naděje, které nehasnou a nevadnou.

Dítě v jeslích, kam nepatří. Vánoce. Hořící stromek. Ať jen tak neprojdeme kolem. Ať se necháme vykolejit. Vybočit. Máme svou práci. Máme každý svou cestu. Bůh, zdroj skutečného života je však možná mimo naši cestu. Leží v chlívě. V uprchlických táborech na řeckých ostrovech třeba. Tam hoří, volá. A my se s ním můžeme minout. Můžeme zůstat trčet v otroctví svého strachu a sobectví. Můžeme zůstat na poušti nelásky. Co nám však potom zbude? Jaký smysl bude pro nás mít ta radostná zvěst, že On nevyhoří? že Kristus žije?

Píseň 304 *V tmách čekáme, tvůj, Kriste, jas*

Ohlášky, sbírka

Píseň 281 *Narodil se Kristus Pán*

Přímluvná modlitba + Otče náš

Poslání: Iz 43,1-3a

Požehnání

Píseň 643 *Když soumrak zháší světlo*